

במקומן חיישינן. פי' שידוע
לפעיל דבדרי ופרי' ל
שאין רגילין : איין אומרין בפני המת
אלפס משום רב' האי דוקא דברי תוס
דה' *ודוהא בארבע אמות שלו :

שכן דרך מלכים לעמוד בש
שתי משמרות רב אשי אמר
זריקא אמר רבי אמי אמר רבי
של מת אמר רבי אבא בר כה
לית לן בה ואיכא דאמרי אמר
תורה וכ"ש מילי דעלמא :
דכתיב °קדמתי בנשף ואשופ
בערב יום באישון לילה ואפי
(דוד) מעולם לא עבר עלי ח
היה מתנמנם *כסום מכאן ו
לילה היה עוסק בדברי תורה
הא נשף צפרא הוא דכתיב
מצפרא ועד ליליא לא מאורת
או מהערב ועד הערב אלא
נשף ימא ואתי ליליא. ודוד מ
לא הוה ידע דכתיב °כחצות ו
דאמר ליה קודשא בריך הוא
ליה (למחר) *כחצות (כי הש
ודוד הוה ידע דוד סימנא הוה
כנור היה תלוי למעלה ממס
ונושבת בו ומנגן מאלוי מיד
כיון שעלה עמוד השחר נכנס
ישראל צריכין פרנסה אמר
משביע את הארץ *ואין הבו
בגוד מיד יועצים באחיזופ
רב יוסף מאי קרא (דכתיב) °
למלך יואב אחיזופ זה יועץ

ולין שם המזיקין . וההיא
מאוס מזיקין חייירי בסתם
אז דבריו של מת. ופסק * רב
אבל דברים דעלמא לית לן

בחדתו ותיפוק ליה מש
חשד נמי ליכא בתר
ו תיפוק ליה משום חש
מפני המזיקין ותיפוק
בחוברה חדתי ובתרי
נמי ליכא במקומן חייע
ובחוברה חדתי דקאי
חשד ליכא דהא אש
משום מויקין איכא :
הוי הלילה דברי רבי
דר' נתן דכתיב *ויבא
אתו בקצה המהנה רא
תנא אין תיכונה אלא
ורבי מאי תיכונה אחת
ור' נתן מי כתיב תיכו
כתיב מ"ט דרבי א"ר
יהושע בן לוי כתוב א
אקום להודות לך על מ
אומר *קדמו עיני אש
משמרות הוי הלילה
יהושע דתנן *ר' יהוש
ש שעות שית דליליא
שמרה ופלגא נמי משמ
יושע בן לוי **אין אומר
לא אמרן אלא בדבר
כי אבא בר כהנא לא אפ
ד בפלגא דליליא הוה
וממאי דהאי נשף אור
אמר רב אושעיא א
ת לילה בשניה . רבי ז
לך היה מתגבר כארי
נאן ואילך בשירות ותש
כס דוד מהנשף ועד ד
ועד אורתא אי הכי לכ
רבא תרי נשפי הוי
הוה ידע פלגא דליליא א
לחא אני יוצא בתוך מצ
חצות *מי איכא ספקא
(א) ואתא איהו ואמר כ
ה* דאמר רב אחא בר
של דוד וכין שהגיע ח
ה עומד ועוסק בתורה
חכמי ישראל אצלו אמר
הם לכו והתפרנסו זה
מתמלא מחוליות *אמר
מלכין בסנהדרין ושוא
חרי אחיותפל בנייהו בן
*ועצת אחיותפל א

[illegible]

בחדתי . שנפלה מחדש שהחזק
נמי ליכא . דחנן (מסכת קד
אנשים : בתרי ופריזי . דאמרי
חיישינן . במקום שהם מגויין
תורה אור

ם מויקן בתרי א״י בִּתְרִי
 ופּרִיצִי. מִפְּנֵי הַמְּפֹלֶת
 ד' ומויקן בתרי וכשרי.
 לִיָּה מִפְּנֵי חֹשֶׁד וּמְפֹלֶת
 וּכְשֵׁרֵי א״י בִּתְרִי מוֹיִקֵּן
 שִׁינִּין וּבִּאֲלֵי לְעֹלָם בְּחֹד
 בְּדִבְרָא דְּהֵתָם מִשּׁוּם
 ה' בְּדִבְרָא לֹא שְׂכִיחָא
 ת״ר אַרְבַּע מִשְׁמֵרוֹת
 נָתַן אוֹמֵר שְׁלֹשׁ מ״ט
 גִּדְעוּן וּמֵאָה אִישׁ אֲשֶׁר־
 שׁ הַאֲשֵׁמֹרֶת הַתִּיכּוֹנָה
 שֵׁשׁ לִפְנֵיהּ וּלְאַחֲרֶיהּ
 מִן הַתִּיכּוֹנָה שְׁבַת־יְכוֹנּוֹת
 שְׁבַת־יְכוֹנּוֹת תִּיכּוֹנָה
 ד' זִרְקָא א״ר אֲמִי א״ר
 חֲדָה אוֹמֵר ׀ חֲצוֹת לַיְלָה
 וּשְׁפָטִי צִדְקָה וּכְתוּב אֶחָד
 וּמִזְמוֹרוֹת הָאֵל כִּי־צַד אַרְבַּע
 וְר' נָתַן סֵבֶר לֵה כְּרָבִי
 עֹאמֵר עַד שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת
 וְתִרְתִּי דִּימָא הוּוֹ לְהוּ
 רוֹת קְרוּ לְהוּ: וְאֹמֵר רַבִּי
 בְּפָנֵי הַמֵּת אֵלֹא דְּבִרְיִי
 תוֹרָה אֲבָל מִלִּי דְּעִלְמָא
 מִן אֵלֹא* [אֶפִּילוּ] בְּדִבְרֵי
 קֵאִי מֵאוֹרֵתָא הוּוֹ קֵאִי
 תֵּא הוּא דְּכֹתִיב ׀ בְּנִשְׁפָּא
 מֵר רַבִּי אַחָא הֵכִי קֵאֲמֵר
 דֵּא אֲמַר עַד חֲצוֹת לַיְלָה
 רַב אִשִּׁי אֲמַר עַד חֲצוֹת
 וּבְחֻחֹת וּנְשָׁא אוֹרֵתָא הוּא
 הָעֵרֶב לְמַחֲרָתָם מֵאִי לֹא
 תּוֹב מִחֻנְשָׁא וְעַד חֻנְשָׁא
 נִשְׁפָּא לִילֵיא וְאִתִּי יִמָּא
 אִמָּת הַשְׁתָּא מִשָּׁה רַבִּינוּ
 דִּרְמִי מֵאִי כְּחֻצוֹת אִילִימָא
 קְמִי שְׁמִיא אֵלֹא דֵּאֲמַר
 כְּחֻצוֹת אֵלְמָא מִסְּפָקָא לִי
 בִּיזָנָא א״ר שְׁמַעוֹן חֲסִידָא
 חֻצוֹת לַיְלָה בֵּא רוּחַ צְפוֹנִית
 עַד שְׁעֵלָה עֲמוּד הַשְּׁחָר
 לוֹ אֲדוּנֵי הַמֶּלֶךְ עֲמָךְ
 מִזְוָה אֲמַר לוֹ אֵין הַקּוֹמֵץ
 לָהֶם לְכוּ וּפְשְׁמוּ יִדִּיכֶם
 לְאֵין בְּאוֹרִים וְתוֹמִים אֲמַר
 יִהְיֶה עֲדָא וְאִבִּיתָ וְשֵׁר צָבָא
 אֲשֶׁר יַעֲזִיב בְּיָמִים הָהֵם כֹּאשׁ

כִּי יִהְיֶה שֹׁמֵר הַחֹבֹב וְגַם הַשֶּׁשֶׁם וּמִן
עַל עֲרִיבֵית וּבִל מִי שֶׁקָּרָא קְרִיבֵית וּמִן
מִשְׁפַּחַת שְׂנֵי הָיָא בְּרָא בְרִייתָא דְּפִי
מִן מִשְׁפַּחַת הַחֹבֹב בִּל זֶמֶן שֶׁפִּי
וְיֹלֵךְ דָּא מִל יָּוִי אִמֹר בִּל הַשֶּׁם
לֵימָא בִּל הַמִּצְוָה תִּרְעֻת בִּל הַשֶּׁם
(דְּרִבְרֵי) [מִתְבָּרַח] (בְּמִסְתִּים 57) וְיֹלֵךְ
דְּרִבְרָה מִל הָרִץ וְיִסְמַךְ דְּרִבְרָה מִן
וְדָא וְאִין בִּל סֶסֶם וּמִתֵּר לִסְמָא אֲפֻסָּל
וְדָא וְיִסְמַכְלִין בִּל כְּרִימִס וְאִמֹרִין הַחֹב
עִין בְּרִדִּי וְיִרְדֵּה וְיִקְרֹוּ בִּל הַחֹבֹב
וְיִתִּי בִּל דְּפִסְבִּילֵית אֵלֵּא (אֲדָרָה אֲדָרָה
וְיִתִּי עֹמֵד אֲבָר לִי) מִיָּא אֲנִי אֲנִי
וְיִתִּי כִרְחָק עִין אֲשֶׁר לִעֲמֹד אֲפֻסָּל
וְיִתִּי וְיִסְמַכְלִין וְיִסְמַכְלִין תִּרְעֻת בִּל הַשֶּׁם
מִכְרִב עַל הַפְּרִיט (דְּנֵי) דְּנֵי לִעֲמֹד
וְיִתִּי לֵימָא וְהַדְרָב דְּנֵי עַל הַתִּי לִעֲמֹד
וְיִתִּי הַשֶּׁם מִסְתַּלֵּם מִבְּעִינָן אֲלֵא
וְיִתִּי הַתִּי וְיִתִּי וְיִתִּי וְיִתִּי וְיִתִּי וְיִתִּי

מה שנה נפנה ופזרנו בחוקים : חסד
 (עין דף פ:) אבל אשה מתיחדת עם שני
 בן התם לא שני אלא בכשרים: במקומן
 תדיר חיישין אפילו בתרי : בדברא .
 בשדה : קדמו עיני השמורות . אלמא

חנות לילה שסיה דוד ומחל שח
 משמרות יש בהם: ור' נתן. אמר לך
 האי קדמו עיני אשמורות דקאמר דוד
 קדמו לשאר מלכים קאמר שדרכן
 לעמוד בשבת שעות ביום שחלתה שעת
 שלישיה: כולל דליליא. חנות לילה הוי
 שש שעות: ותרתי דיממא. ששאר
 מלכים ישנים הוו להו תרתי משמרות
 של שמונה שעות: אלא לקבר הלכה.
 אסור לספר לפניו שהכל חייבין לספר
 בהן והמת דומם והוא ליה לועג לרש
 חרף עושא (משלי יו'): אבל מילי
 דעלמא. שאין גנאי למחרש בהן לית
 לן בה: מאורחא. מחללת לילה:
 בגשף בערב יום. בהעריב היום קרוי
 נשף:ה"ק.^(א) קרא דחנות לילה:משולם
 לא עבר עלי חנות לילה בשניה:סקודס
 לכן הייתי עומד: מתנאם כסום.
 עובד כתורה כשהוא מתנאם. כסום
 הזה שאינו נרדם לעולם אלא מהנאם
 ונשף תמיד: שכיכות ותשכחות. ורבי
 מפטר כשהוא קרא להודות בהן: וגבי
 למחרתם. ליום מחרת של מניינים
 שם: ה"א חי הכי לכתוב מהנשף ועד
 הנשף או מהערב ועד הערב אלא אמר
 רב אשי חרי נשפי הוו: נשף יממא.
 קפזועלה כמו לשקף מדוכתיה^(ב) (גמילה
 דף ג.) וכמו האי בוקא דלטמא דשק
 מדוכתיה טרפה (חולין דף מב:). ואחא:
 איחא ואמר כחלמא לפי שלא היה יודע
 לבין השעה ולהעמיד דבריו בשעת
 המאורע: כמור היה חלוי למעלה
 ממוטתו. ונקביו ללד לפון כיון שהגיע
 חנות הלילה רוח לפונית מנשבת ב
 דאמר מר (בב"ב דף כה.) ארבע רוחות
 מנשבות בכל יום ויום שש שעור
 מראשונות של יום מנשבת רוח מזרחית
 מהלך רחמיה^(א) ושש אחרונות רוח
 דרומית ובתחלת הלילה רוח מערבית
 ובחנות הלילה רוח לפונית:חלון הבית
 מתמלא מחוליותו. העוקר חוליא מבית
 יואבדיו וחוזר ומשליכו לתוכו אין מתמלא
 בכך. אף כאן אם אין אהה מכין לענייני
 שגנו מזונות ממקום אחר אין אף
 יכולין לפרנסם משל עצמנו: יועזיא
 דאחיסופל. אחיהה דרך ילכו והיא יאצי
 מלך ומשחתה וטכסיס מארב מלחמה
 וגמולין בשטרהדין. וטעלין מהס רבוי
 כדי שיפלטו עליהם: וטאלין דאחיסופל
 ותומי'. אם ילצויה:ה"א מאי קרא ואחר
 אחיסופל בנייה בן יהודע ואביתר וש
 צבא למלך יואב אחיסופל זה יועז
 בנייה

בניהו
 ר על השמש והא דחור ולא על הארץ הממא
 ק קדום וה העת לא יצא יחי רבתינו ברגיש'
 ורק כמה מרליקין (77 ל) תנו רבנן בין
 ורח מאדיון השמש תחתון ולא תהפיק תנ
 שמש בתרץ עין וה נכנס וה יוצא וא אפשר
 קן בין יחי תובח בבין השמשות ששני הארזים
 לל יחייב שפיתולן בבין גדה ולחדל
 ורקע ודו בין השמשות שהיא ספק יום ספק ליל
 בין השמשות שהיא ספק ער ורקע ודו
 מכל' גדה כפרה בין סימן התרחקן (77 ל) הא
 ששנה בביתא מזה הדיבור שכן ר' מאיר ד'
 יעשה תהיה כי אותו העת מחליקין בין הש
 סובר כדעתן בבין השמשות אלא כי העת
 אשכנזי אתא מדרך דערש שלד כי אני
 כדו ער דמפיק בין השמשות ד' יוסי לרמבא
 נראהמוק לעלים' נראה ויזון מוק אלא כי
 שמשות בפרק עשרה יוחסין (ד'לוין 77 ל)
 אכן כן היו מרצוי כי המרצון החשד כבוד ודא
 ד אבר' מיי האה בתרי ופריצי: (77 ל) ויזא אמי

מסורת
השנים

הגהות
הביה

(ה) ששי דיה
היך הלי קרל
דחנז: (ב) דיה
כנור וכו'
לפניות הסיד
והאר כך צירן
לכונן דים
אין הקומן
השביע את
הכרי מז' מלא
קומז' מלא כף
מהציר איט
משביע את
הכרי. ס'א
קומז' לשון ונסי
כעיינט
כחבוס
כדמהרנס
כחצין ריל
מחבב אחד
איט שבע ארי
הסיד ואחסי
מג' ארבעה: וכו':

לקמן דף ט:
לקמן נא.
ב"ר רי"ף
ורש"ל
[סוכה טו:]

ת
ת
ת
ת
ר
ר
א
ס
ג
ס
ב
:ה
ת

גמ' י:
ס' בדבר פת
כחצו ואמר
למהר כי השת
ולפ' לא קש
קושי' החוסי'
[העחק
מחילופי
גירסאות]

לקמן נט.
[פי' עפר שפ
הבור וי"מ
מעפר שחופר
מן הבור אי
מתחלה עד
שיחוסף בו עס
אחר ערוך ער
תליא]

לומר שיתפס
בכמ' רבני מערב
השמשות בן הוי
ליון בין השמשות
לעמוד עליו וכו'
כל המצות הנהגו
תן בליה לא הלי
הה הסבילה צריכ
טאד ושיעורו כהר
ך תנא סבר שמש
וורה כבאן כי
שות להכנס ואי
שאתה קרית ב
כדברך אלא כה
נמי: (97 ג) רח
יהיה אתי הסק
א תיירה איש אד
בין ואפי' אם ה
עד הצות ליל

[א] רש"י ד"ס כנור. ושא כו'. ג"כ ח"ט כן (אלא שם אחרונות רוח מערבית ונחלת ונח"ש בנ"ח ד' בראשית):

א. עש"ך יו"ד סי' קמ"א ס"ק כ"ז: שם וכו"א ועל אחיזתו כו'. עיין חסידות רשב"א סי' וזמרון כו'. ודוקא בד' אמות שלו. עי' חוס' כ"ק ט"ז: ד"ה שושיבו. שמשס רח"ה לזה: